

ÖZET

TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASI ÇERÇEVESİNDE MÜLKİYET HAKKININ ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARINDA GÖRÜNÜMÜ

M.Fatih ÇINAR

Dünya toplumlarının hem uluslararası ve hem de ulusal platformda, barış, huzur ve refah içinde birlikte yaşayabilmelerinin en temel şartının, insan hak ve özgürlüklerinin kabul edilmesi ve korunması olduğu çok açık bir gerçektir. Bilimsel gelişmeler ve sosyal hayattaki değişimler insan haklarını daha da çeşitlendirmekte ve derinliğini artırmaktadır. Bu gelişmelere paralel olarak oldukça yakın biz zamanda mülkiyet hakkı da bir insan hakkı olarak tanınmış ve hukuki yollarla koruma altına alınmıştır.

Bu çalışmamızın ilk bölümünde, insan haklarının bir ideal olmaktan çıkarak hukuki yol ve yöntemlerle korunan temel hak ve özgürlükler haline nasıl geldiği, bunların uluslararası ve ulusal alanda korunması rejimi incelenmektedir. İkinci bölümde, eski uygarlıklar döneminde sadece muktedir ve muteberlere ait olduğu kabul edilen mülkiyet hakkı anlayışından günümüzde ulaşılan, devletin koruma yükümlülüğündeki bireysel mülkiyet hakkı anlayışına geçişin aşamaları verilmektedir. Yine bu bölümde, mülkiyet hakkının Türkiye Cumhuriyeti Anayasalarında düzenlendiği şekliyle tanınması, korunması ve sınırlandırılması usulleri aktarılmaktadır.

Çağdaş demokratik devlet, hukuk kurallarıyla sınırlandırılmış devlettir. Kamusal makamların eylem ve işlemlerinin denetiminde, bireysel başvuru usulünün önemi ve işlevi giderek artmaktadır. Tüm temel haklarda olduğu gibi mülkiyet hakkı da özellikle bireysel başvuru kararları sayesinde daha güçlü korumaya daha geniş içeriğe kavuşmaktadır. Üçüncü bölümde mülkiyet hakkının korunması usulleri hakkında kısa bilgi verildikten sonra Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bireysel başvuru kararlarında mülkiyet hakkının nasıl ele alındığı ve korunduğu Anayasa Mahkemesinin güncel kararı sunulmak suretiyle izah edilmektedir.

Anahtar kelimeler: İnsan Hakları, Temel Hak ve Özgürlükler, Mülkiyet Hakkı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi, Bireysel Başvuru.

ABSTRACT

APPEARANCE OF THE RIGHT TO PROPERTY IN DECISIONS ON INDIVIDUAL APPLICATION TO THE CC WITHIN THE FRAMEWORK OF PROTECTION OF FUNDAMENTAL RIGHTS AND FREEDOMS

M.Fatih ÇINAR

It is a very clear fact that the most basic condition for the world's societies to live together in peace, tranquility, and prosperity both international and national platforms is the acceptance and protection of human rights and freedoms. Scientific developments and changes in social life further diversify and increase the depth of human rights. In parallel with these developments, property right have recently been recognized as a human right and have been protected by legal strategies.

In the first part of this study, how human rights have become fundamental rights and freedoms protected by legal means and methods from being an ideal; the regime of their protection in the international and national arena, was examined. In the second part, the transition stages from the understanding of property right, which were accepted as belonging only to the powerful and respected in the old civilizations, to the understanding of individual property, which is under the obligation of the state to protect at present, are given. Same, in this section, the procedures for the recognition, protection, and limitation of the property right in every Constitutions of the Republic of Türkiye are explained.

The modern democratic state is a state which is limited by the rules of law. The importance and function of the individual application procedure in the supervision of the actions and transactions of public authorities is increasing. Like all fundamental rights, the property right also gains stronger protection and wider content, especially with the help of individual application decisions. In the third chapter, after giving brief information about the protection of property right, how the right to property is handled and protected in the individual application decisions of the CC and the ECtHR is explained by presenting the current decision of the CC.

Keywords: Human Rights, Fundamental Rights and Freedoms, Property Right, European Court of Human Rights, Constitutional Court, Individual Application